

Kai-Anders Andreassen
Lynghaugveien 22
8475 STRAUMSJØEN

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2016/869
Deres ref:
Vår dato: 14.04.2016
Deres dato: 13.01.2016
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag - Kai-Anders Andreassen - 33/1 - Bø

Fylkesmannen viser til søknad av 13.1.2016 (mottatt 28.1.) angående utsetting av utenlandsk treslag (lutzgran) til skogproduksjon. Vi gjør oppmerksom på at vedtaket kun gjelder forholdet til bestemmelsene i forskrift om utenlandske treslag. Store deler av det omsøkte arealet er registrert som dyrket og dyrkbar mark. Bruk av dyrket og dyrkbar mark til skogbruk forutsetter at kommunen har gjort vedtak om omdisponering¹.

Vedtak

Kai-Anders Andreassen gis med dette tillatelse til utsettelse av 3500 lutzgran til skogproduksjon på eiendom 33/1 i Bø kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Søker plikter å begrense spredning av lutzgran fra utsettingsområdet. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (livsløpstrær) for naturlig foryngelse når bestanden hogges (forskriftens § 8).
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2018.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

¹ Jordloven § 9

Bakgrunn

Kai-Anders Andreassen har søkt om å sette ut 3500 lutzgran (*Picea × lutzii*) på sin eiendom 33/1 i Bø kommune. Plantefeltet (ca. 15 daa) ligger ca. 15–35 moh., rett nord for Fagerhaugvatnet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert kjent kunnskap om naturverdiene i plantefeltet, og om man kan forvente spredning av lutzgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt plantefeltet.

Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Artsdatabanken har vurdert lutzgran til å være treslag med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Kunnskapen om lutzgranas spredningsevne og økologiske effekt er imidlertid foreløpig ufullstendig. Etter risikovurderingen som ble gjort i 2012 har det blitt registrert flere hundre tilfeller av lutzgran som har spredd seg ut fra plantefelt, også i Vesterålen (Artskart/Artsdatabanken). Miljødirektoratet argumenterer i et vedtak av 5.10.2015 for at lutzgran bør behandles på lik linje med sitkagran. Sitkagran er av Artsdatabanken vurdert som en art med *svært høy risiko* (SE).

Fylkesmannen har vurdert tilgjengelig informasjon om plantefeltet og nærområdene fra Naturbase, Artskart (Artsdatabanken) og NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi, nettstedet Kilden).

Selve utplantingsområdene er av søker beskrevet som åpen fastmark. Over halvparten av arealet er imidlertid registrert som innmarksbeite, mens det resterende er myr og åpen jorddekt fastmark. Innmarksbeite er ikke i bruk, og NIBIO har kategorisert dette arealet som «gjengroingsområde». Myraarealet bærer preg av å ha blitt brukt til torvuttak og er registrert som dyrkbar mark. Berggrunnen under plantefeltet består av båndet gneis dekt av uspesifisert forvittringsmateriale.

Det omsøkte plantefeltet omslutter et etablert plantefelt med norsk gran. De nærmeste omkringliggende områder (avstand < 200 m) består ellers av åpen fastmark (jorddekt og grunnlendt), ferskvann, innmarksbeite og mindre areal med myr. Litt lengre unna er det i også dyrket mark, løvskog og andre felt med plantet gran.

I Hadsel kommune er det gjort registreringer i Artskart som viser at lutzgran kan spre seg på åpen jorddekt fastmark. En tillatelse til planting vil innebære at det ikke kan utelukkes en viss spredning til arealene med åpen fastmark. Det er ikke registrert spesielle naturverdier på disse arealene. De nærmeste områdene med åpen fastmark ligger på samme eiendom som plantefeltet. Oppslag av lutzgran på samme eiendom vil uten videre kunne begrenses av plantefeltets eier.

De nærmeste registrerte spesielle naturverdier er knyttet til Straume naturreservat, som ligger litt over 1 km vest for det omsøkte feltet. Her er det registrert både viktige naturtyper og rødlistede arter, men ikke verdier som kan forventes å bli påvirket av den omsøkte utplantingen.

Negative virkninger av utenlandske treslag kan i noen tilfeller først komme til syne etter mange år som viltvoksende. Det er derfor viktig å være føre-var og begrense spredning av lutzgran utenfor plantefeltet. Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som eventuelt sprer seg ut fra plantefeltet.

Naturmangfoldloven krever også miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder (§ 12). Dette innebærer at planting må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig.

Oppsummering av vår vurdering: Utplantingen vil sannsynligvis ikke få uheldige følger for det biologiske mangfold, selv om det vil kunne forekomme noe spredning av lutzgran til områder med åpen fastmark nær plantefeltet. For å være føre-var, og for å hindre eventuelle negative virkninger på naturen, er det satt en del vilkår for tillatelsen. Forutsatt at vilkårene følges vil tiltaket vil gi liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samlede vurdering er derfor at utsetting av lutzgran kan tillates.

Saksopplysninger

Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Bø kommune	Rådhuset	8475	Straumsjøen